

## **Protokoll fra TF møte 8. – 9. september 2023**

Møtestart 8. september kl. 12.00 – 18.00, 9. september kl. 10 – 12.55

Møteleder: Benn Larsen

Møtende TF - medlemmer:

John Nystad, Reidar Varsi, Steinar Pedersen, Rune Aslaksen, Dan Vidar Rasmus og Máret Guhttor. Alma Helander møter for Dan Vidar Rasmus den 9. september

Forfall fra Solveig Boine Nikkinen og Asbjørn Guttorm

Fra administrasjon:

Hans-Erik Varsi direktør og rådgiver Pierre Fagard

### **Saksliste:**

Sak 37/2023: Leders orientering og postlister

Sak 38/2023: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 39/2023: Godkjenning av protokoll fra TF møte 25.-26. april 2023

Sak 40/2023: Valg av 2 protokoll underskrivere

Sak 41/2023: Administrative saker

Sak 42/2023: Orienteringssaker

Sak 43/2023: Forslag til endringer i fiskereglene for Tanavassdraget 2024 - 31

Sak 44/2023: Forslag til Rammeplan for uttak av pukkellaks 2025 i Tanavassdraget

Sak 45/2023: Orientering fra årets feltprosjekter

Sak 46/2023: Foreløpig regnskap pr. 31. august 2023

Sak 47/2023: Innspill til Statsbudsjett 2024

Sak 48/2023: Saksliste for fellesmøte 28. oktober 2023

Sak 49/2023: Elling Ellingsen – Tana, søknad om laksebrev

Sak 50/2023: Avslutning

Behandling:

### **Sak 37/2023: Leders orientering og postlister**

Benn Larsen åpnet møtet, og ønsket TF medlemmene velkommen til det siste møte i denne driftsperiode.

Orienteringer fra erfaringene ved årets pukkellaks uttak i Máskejohka, og fra informasjon fra det spredte uttaket i Tanaelva.

### **Sak 38/2023: Godkjenning av innkalling og saksliste**

Innkalling og saksliste enstemmig godkjent.

## **Sak 39/2023: Godkjenning av protokoll fra TF møte 25.-26. april 2023**

Protokoll fra TF møte 25.-26. april 2023 enstemmig godkjent.

## **Sak 40/2023: Valg av 2 protokoll underskrivere**

Reidar Varsi og Máret Guhttor valgt til å underskrive protokollen fra dette møtet.

## **Sak 41/2023: Administrative saker**

11 administrative saker ble gjennomgått.

## **Sak 42/2023: Orienteringssaker**

Det ble gitt orientering fra 7 O - saker.

## **Sak 43/2023: Uttalelse til forslag om endringer i fiskereglene for Tanavassdraget 2024 - 31**

TF viser til Klima- og miljødepartementets utsendte forslag til endringer i fiskereglene for Tanavassdraget til høring med frist 8. september.

### **Vedtak:**

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) avviser departementets forslag om endringer i fiskereglene for Tanavassdraget.

TF understreker at departementets foreslåtte fiskeregler vil sterkt svekke lokalbefolkningens rettigheter til å utøve laksefiske i Tanavassdraget og Tanafjorden. Lokalbefolkningen har praktisert laksefiske årlig gjennom flere tusen år. Det tragiske er at elva nå er totalstengt for laksefiske tredje året på rad. Det er uholdbart at departementet til alt overmål overstyrer fiskeretten i Tanavassdraget med fiskeregler, som ikke er en demokratisk rettsstat som Norge verdig.

Tanadalen med elva og fjorden er et urfolks og samisk kjerneområde hvor den samiske befolkningen er sikret beskyttelse for sin tradisjonelle kulturutøvelse gjennom SP - artikkel 27, ILO konvensjonen 169, andre internasjonale konvensjoner og nasjonale rettsregler (Tanaloven og Tanaforskriften). TF viser også til Høyesteretts avgjørelse i Fosen dommen i 2021, hvor beskyttelse av samisk kulturutøvelse er sentral og særlig vektlagt.

TF viser videre til Sannhets- og forsonings kommisjonens utredning om laksefisket i Deatnu/Tanavassdraget hvor det om laksefisket heter; ... *“er den samiske næringsaktiviteten som, ved siden av reindriften, har sterkest rettslig beskyttelse. Fiskets betydning kan vanskelig overdrives.”* (Sannhets- og forsoningskommisjonen, kap. 22, s. 577).

Lokalbefolkningen langs vassdraget og fjorden er nå oppgitt og motløse over en mislykket stilig lakseforvaltning, som har ført til en totalstengt elv og fjord. Omfanget av laksens betydning har vært, og er formidabel for lokalbefolkningen. Tapet av laksen og laksefisket har en negativ betydning for menneskenes identitet og tilhørighet til den tradisjonelle

kulturen. Dette virker negativt på den psykiske og fysiske helsen, status, mestring for videreføring av laksens og laksefiskets språk, tradisjoner til kommende generasjoner.

TF viser til at Tanavassdraget har allerede i dag fremforhandlede fiskeregler som gjelder for perioden 2022 - 2027.

Av det vi forstår av ny foreslått Grunnregel for laksefisket, vil det ikke åpnes for fiske etter laks i Tanaelva, før tidligst om 12 – 15 år. Dette betyr en tvungen avvikling av den elvesamiske laksefiskekulturen i Tanavassdraget. Grunnregelen legger opp til at det ikke blir fiske i hovedelva på lang tid. Prinsippet med grunnregelen er at det ikke skal fiskes i hovedelva, dersom 20% av laksen i hovedelva tilhører røde sideelver.

Per tiden er de 3 store sideelvene i Kárášjohka (øverst i vassdraget) røde sideelver, som er stengt for laksefiske. Utsikten er at de blir røde i veldig lang tid. Uten at lokalbefolkningen får begynne å beskatte predatorer på en effektiv måte, vil laksebestandene aldri komme på et nivå som tillater et fiske, jf. denne grunnregelen.

TF beklager også at det ikke gjøres noe med finske hytteeieres statlig **tildelte** særrettigheter til fiske i Tanavassdraget. Dette innebærer bl.a. at de kan selge sine rimelige fiskekort til høystbydende, og derigjennom disponere fiskerett på norsk side av grenselinjen. Merfisketiden som ble gitt finske hytteeiere i 2017 for 1/3 del av Finlands døgnkortkvote, er ikke kompensert norske rettighetshavere.

TF viser til at en enstemmig Storkomiteé har anfektet dette, men dette er ikke berørt i de forhandlingene som er gjennomført, slik Stortinget faktisk har bedt om. Jf. Innst. 419 S (2018–2019) Innstilling til Stortinget fra Kontroll - og konstitusjonskomiteen om sak om avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget;

*«Komiteen viser til at det er åpenbart at en del forutsetninger for reforhandling av avtalen fra 2017, og norske parters aksept av den, nå er endret blant annet ved at man i Finland har gitt nye rettigheter til finske hytteeiere som gir dem økonomisk gevinst og involverer nye brukergrupper. På denne bakgrunn mener komiteen at det er viktig at statsråden tar initiativ overfor finske myndigheter for å ivareta norske interesser, påse at forutsetningene i avtalen ivaretas på en slik måte at ikke norske grunneiere blir skadelidende, og sørge for at målene om redusert fiskepress og forvaltning av fiskebestandene på en økologisk, økonomisk og sosialt bærekraftig måte ikke blir fraveket.»*

*Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) foreslår å endre strukturen i fiskereglene, slik at det i fiskereglene fremkommer hvor -, når-, hva det kan fiskes etter, og hva det kan fiskes med. Her skal kun fiskereglene beskrives og fremkomme. Etter TFs foreløpige forslag til ny struktur og kapittelinndeling, vil reglene fordeles på fire kapitler og i bestemmelser fra §§ 1 – 24. Det er mulig å spisse fiskereglene enda mer.*

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) ber om at forhandlingsdelegasjonen fortsetter arbeidet med nye fiskeregler og særlig revidering av Avtalen. TF vil der ha et forslag til nye forenklete fiskeregler for Tanavassdraget.

Forslaget enstemmig vedtatt.

## **Sak 44/2023: Forslag til rammeplan for uttak av pukkellaks 2025 i Tanavassdraget**

### Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) foreslår at myndighetene umiddelbart begynner å jobbe med rammeplan for uttak av pukkellaks 2025 utenfor Finnmarkskysten inkl. Tanafjorden og i Tanavassdraget.

Til uttak av pukkellaks i Tanavassdraget og i Tanafjorden 2025 foreslår TF foreløpig følgende hovedpunkter;

1. Nottfisket / tilpasset drivgarnsfiske etter pukkellaks i Tanamunningssonen begynner 10. juni.
2. Det fiskes med minimum 4 stengsler tilpasset til fiske etter pukkellaks i nedre del av Tanaelva, med fiske 7 dager i uka, fra 23. juni til 10. august.
3. Fiske med tilpassede drivgarn og nøter for fiske etter pukkellaks, åpnes den 10. juli – med fiske til 10. august, med mulighet til fiske i 7 dager i uka.
4. Det åpnes for fiske med småmaskede garn og stangfiske for lokalbefolkningen fra 23. juni til 10. august, med fiske 7 dager i uka.
5. Det åpnes for stangfiske etter pukkellaks 7 dager i uka for tilreisende fiskere, fra 23. juni – til 10. august.
6. Det åpnes for et målrettet uttaksfiske i Tanafjorden og i omkringliggende fjordområder, med utviklede egnede not redskaper og utviklede kilenøter (i et område som siden 2021 sesongen har vært stengt for sjølaksefiske).

**Vedtak:**

Direktørens innstilling, med supplerings ved møtet enstemmig vedtatt.

**Sak 45/2023: Orientering fra årets feltprosjekter**

Pierre orienterte fra:

- Pukkellaks uttaket i Máskejohka
- Spredt uttak av pukkellaks i Tanaelva
- Pågående arbeid, om sjørøye i Tanavassdraget
- Fra gytefisk tellinger hittil i år.

**Sak 46/2023: Foreløpig regnskap pr. 31. august 2023**

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) tar foreløpig regnskap pr. 31. august 2023 til etterretning.

**Vedtak:**

Foreløpig regnskap pr. 31. august tas til orientering.

**Sak 47/2023: Innspill til Statsbudsjett 2024**

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) ber Klima- og miljødepartementet (KLD), om at prisstigningen fra 2021 tom. 2023 tas med i driftstilskudd til Tanavassdragets fiskeforvaltning for drift av TF og fiskeoppsynet beregnes inn i driftstilskudd for 2024. For 2024 økes TFs driftstilskudd med kr. 600 000,- til kr. 4 600 000,-

**Vedtak:**

Direktørens innstilling enstemmig vedtatt.

## **Sak 48/2023: Foreløpig saksliste for Fellesmøte 28. oktober 2023 på Sirma grendehus**

Sak 1 Åpning av TF leder Benn Larsen

Sak 2 Konstituering

Sak 3 Generell orientering fra driften

- fra 2019 – 23
- Årets sesong

Sak 4 Orientering fra pukkellaks fisket og fisketellingene i årets sesong

Sak 5 Innkomne saker

- 1) Forslag fra laksebreveiere i Våljohka, om egen sone i Våljohka området
- 2)

Sak 6 Valg av fem medlemmer med fem personlige stedfortredere til Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) for perioden november 2023 – oktober 2027

Sak 6.2 Valg av valgkomite på tre medlemmer med to varamedlemmer

Sak 7 Avslutning

Innspills frist for innkomne saker til Fellesmøtet 28. oktober, er 1. oktober 2023.

## **Sak 49/2023: Elling Ellingsen – Tana, søknad om laksebrev**

### Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) tildeler laksebrev til Elling Ellingsen i sone 9, med grunnlag i Gnr.18 Bnr. 68 i Tana kommune.

Når søker har dokumentert at de har flyttet til eiendommen, sendes laksebrevet til Elling Ellingsen. Fiskeretten gjelder etter de enhver tid gjeldende bestemmelser.

### **Vedtak:**

Direktørens innstilling enstemmig vedtatt.

## **Sak 50/2023: Avslutning**

Måret Guhttor takker for 8 års godt samarbeide i TFs plenum.

Steinar Pedersen takker også for det gode samarbeidet de har hatt i to - 4 års driftsperioder.

Reidar Varsi takker også for 8 års godt samarbeide i TFs plenum.

Rune Aslaksen takker også for 8 års godt samarbeide, det har vært lærerikt og samtidig interessant å være en del av.

Hans-Erik takker TF medlemmene for det gode samarbeidet i to hele perioder. Takker også for Pierres inntreden til TFs administrasjon i fjor høst.

John Nystad takker også for det samarbeidet vi har hatt i to hele perioder.

Benn Larsen takker for den tillitten han har hatt i TFs plenum, det har vært interessant. Benn takker administrasjonen for utført arbeid, og samarbeidet med dem.

Møtet avsluttes kl. 12.55

---

Reidar Varsi

---

Máret Guhttor

Hans-Erik Varsi  
Møtereferat